

kunsthal

extra
city

**DAILY
NIGHTSHIFT**

Beste bezoeker,

Van harte welkom in
Kunsthall Extra City.

Wij hechten veel belang aan heldere communicatie over de tentoonstellingen, onder andere met deze brochure, maar ook bijvoorbeeld met gratis rondleidingen.

Aarzel ook niet de onthaalmedewerker aan te spreken als je suggesties hebt voor Kunsthall Extra City of vragen bij de kunstwerken.

Je kan ons daarnaast bereiken via mail (info@extracity.org) of telefoon (+32 3 677 16 55).

Geniet van je bezoek,

het team van Kunsthall Extra
City

An English version of the texts can be found at the back of this booklet

Kunsthall Extra City werkt met hedendaagse beeldende kunst die ons doet nadenken over actuele thema's in de stad van vandaag. Kunst prikkelt ons om de samenleving in verandering beter - of anders - te begrijpen. We stimuleren nieuwe verbindingen tussen kunst, kunstenaars, onderzoekers en stadsbewoners en dragen bij aan een breder maatschappelijk draagvlak voor artistieke reflectie en verbeelding.

DAILY NIGHTSHIFT

20.03 – 28.06.2020

Met werk van Kader Attia, Fiona Connor, Danilo Correale, Alexander Deprez, Jos Jansen, Mathew Kneebone, Klara Lidén, Frederik Lizen, Melanie Manchot, Lieven Martens & Simon Van Honacker, Sam Meech, Karl Philips, Ann-Sofi Sidén, Pascale Marthine Tayou, Dennis Tyfus, Oriol Vilanova

Samengesteld door Kunsthal Extra City, in samenwerking met Simon Delobel en Olivier Goethals
Ruimtelijke installatie Olivier Goethals

“Vandaag vindt een groeiend percentage van het sociale en economische leven plaats na zons-
ondergang. De huidige evolutie naar steden die
24/7 draaien doet onze perceptie van dag en
nacht vervagen.”¹

De nacht, en vooral de stedelijke nacht, werd de laatste jaren intensief bediscussieerd door stadsbewoners, beleidsmakers, onderzoekers én kunstenaars. De groepstentoonstelling ‘Daily Nightshift’ verkent dan ook een aantal van de complexe spanningen die het stedelijke nachtleven met zich meebrengt.

Het begrip “nachtleven” wordt vaak als synoniem genomen van “uitgaansleven”. Ontegensprekelijk maakt feesten deel uit van het nachtelijk leven. Met het dimmende daglicht ontspannen mensen, worden ze uitgelatener. Ze komen samen met vrienden of gelijkgestemden op plaatsen waar ze zichzelf vrij en in vertrouwen kunnen uitdrukken. Naast de gebruikelijke gelegenheden, ontstaan er zo ook belangrijke “safe spaces” die gemarginaliseerde gemeenschappen een

1 ARUP, “Cities Alive: Rethinking the Shades of Night”, 2015, p.13

plek bieden waar ze het gevoel hebben erbij te horen. Wat overdag onderdrukt wordt, kan 's nachts worden losgelaten; het schemerdonker verdraagt en verhult net iets meer en net iets beter dan klaar licht.

Een uitgebreid aanbod aan uitgaansmogelijkheden vormt daarnaast ook een vitale factor in de levendige uitstraling die zovele steden willen. Hierbij speelt de economische impact en de culturele invloed die deze plaatsen hebben uiteraard een niet te onderschatten rol. De stad die 's nachts leeft lijkt dus eindeloze beloftes in zich te dragen.

Al is dit verhaal van nachten gedrenkt in euforie en economisch gewin ook niet geheel onproblematisch. Stedelijk geografen Tim Schwanen, Irina Van Aalst en Ilse Van Liempt schetsten in een artikel uit 2014 treffend de ontwikkeling die vele stadsbuurten doormaken.² Nadat deze enigszins verwaarloosde wijken opnieuw hip worden (vaak door de komst van creatieve industrie en horeca), maken grote ketens er hun intrede en verspreiden zo hun gestandaardiseerde ervaring. Deze is zelden gericht op minder welgestelde, niet-witte en niet-mainstream consumenten. Dit alles gebeurt met het oog op economische winstmaximalisering door het aantrekken van relatief risico-vrije, rijke consumenten (zoals de “young urban professionals”). De gevolgen zijn navenant: gentrificatie bevoordeelt steeds dezelfde, overal op elkaar gelijkende activiteiten; de nieuwe residenten van de heropgewaardeerde buurten zijn dan toch niet zo opgezet met nachtelijke overlast; en de niet-welkome gasten worden ruimtelijk aan de kant gezet en weggeduwd naar andere plekken in de stad.

Deze laatstgenoemde sociale differentiatie kenmerkt niet alleen het uitgaansleven, maar ook het nachtwerk. In België spreekt men van nachtwerk voor alle arbeid uitgevoerd tussen acht uur 's avonds en zes uur 's ochtends. Recente cij-

2 VAN LIEMPT, Ilse, VAN AALST, Irina en SCHWANEN, Tim, “Introduction: Geographies of the Urban Night”, Urban Studies, oktober 2014

fers van het Steunpunt Werk tonen aan dat slecht 3% van de Belgische werknemers nachtwerk verricht.³ Dat percentage ligt beduidend lager dan in de buurlanden: in Nederland werkt 9,3% 's nachts, in het Verenigd Koninkrijk 6,3%. In steden als Londen, waar veel statistieken over de “night time economy” voorhanden zijn, stijgt het percentage exponentieel, tot wel een derde van alle werknemers.⁴ Opvallend hierbij is dat van die nachtwerkers in Londen maar liefst een derde tot de zogeheten “BAME” (Black, Asian or Minority Ethnic) groepen behoren. Daarnaast verdienen bijna dubbel zoveel nachtwerkers als dagwerkers minder dan het Londense minimumloon. Er zit dus een scherp randje aan de nachteconomie, want wie kan zich het spelen veroorloven en wie moet werken om rond te komen?

De markt voor nachtarbeid groeit op verschillende plaatsen in de wereld aanzienlijk sneller dan de arbeidsmarkt voor jobs overdag. Mobiliteit is hiervoor een goede graadmeter: zo analyseerde de stad Londen bijvoorbeeld dat de helft van alle reizen gemaakt met de nachtbus voor werk waren, en dat de grootste groei in het gebruik van openbaar vervoer plaatsvindt tussen tien uur 's avonds en zeven uur 's ochtends. Vele bedrijven werken hoe langer hoe meer 24/7 en er is dus een gedegen stedelijk vervoersnetwerk nodig om hun werkers ter plaatse te krijgen.

Nachtwerk is van alle tijden, zeker sinds kunstmatige verlichting het in de Industriële Revolutie mogelijk maakte om mensen langer aan het werk te houden. Het verschil met vandaag zit in de toegenomen digitalisering van een geglobaliseerde wereld. Zoals essayist Jonathan Crary beschrijft in zijn nu al iconische boek ‘24/7: Late Capitalism and the Ends

3 BAERT, Denny, “Belgen blijven bij minst flexibele werknemers van Europa, alleen weekendwerk zit wat in de lift”, ‘VRTNWS’, 6 augustus 2019

4 GLA Economics & Mayor of London, “London at night: an evidence base for a 24-hour city”, geconsulteerd op <https://bit.ly/2wYYAQP>; London Night Time Commission, “Think Night: London’s Neighbourhoods from 6pm to 6am”, geconsulteerd op <https://bit.ly/38cITC1>

of Sleep', bestaat er geen moment, plaats of situatie meer waarin er niet geshopt, geconsumeerd of geëxploiteerd kan worden.⁵ Het idee dat alles non-stop mogelijk is beïnvloedt elk onderdeel van het persoonlijke, sociale en professionele leven. Het is een verwerkelijking van het droombeeld van het (laat)kapitalistische systeem om productie en consumptie nooit te moeten stoppen, maar oneindig in elkaar te laten doorlopen. "Time is money", inderdaad, en tijd kan niet langer gependend worden aan "niksen"; ze is te duur geworden om niet te renderen, om kunstenaar Jenny Odell te parafaseren.⁶ Deze hyperactiviteit negeert evenwel de verantwoordelijkheid die mensen dragen wanneer ze ervoor kiezen mee te draaien in dit systeem en wordt gedreven door artificiële verlangens die nooit volledig vervuld zullen zijn. Een ritme volgens 24 uren met een leven overdag en een leven 's nachts komt danig onder druk te staan door de 24-uur-samenleving en "de ontegensprekelijke prioriteit van het krijgen, hebben, bezitten, begeren, benijden; alles wat de rusteloosheid van de wereld aanwakkert, zonder pauze."⁷

Dit alles gaat dan nog louter over de officiële, witte economie. De nacht is namelijk ook nog steeds het tijdstip bij uitstek van de grijze, of zelfs zwarte economie: drugs, prostitutie, smokkel, gokgedrag, horeca- en handelspanden die dienst doen als cover-ups voor zo niet illegale, dan toch louche praktijken. Deze circuits flirten misschien met de grenzen van het wettelijk toegestane, maar zijn daarom niet minder winstgevend.

In combinatie met de occasionele overlast van feestvierders, dragen deze clandestiene activiteiten weliswaar op verschillende plaatsen en voor verschillende mensen bij tot een onveilig

5 CRARY, Jonathan, '24/7: Late Capitalism and the Ends of Sleep', Verso, 2014, p.30

6 ODELL, Jenny, in: COOK, Sarah, '24/7: A Wake-up Call for our Non-Stop World', Somerset House Trust, London, 2019, p.13

7 CRARY, Jonathan, in: COOK, Sarah, '24/7: A Wake-up Call for our Non-Stop World', Somerset House Trust, London, 2019, p.137

gevoel in de stad 's nachts – en dat wanneer de donkerte van de nacht sowieso al vaak geassocieerd wordt met gevaar en angst. De bezorgdheid hieromtrent resulteerde in nieuwe vormen van “surveillance” en preventieve veiligheidsmaatregelen, zoals onder andere CCTV (videocamera's) en identiteits(kaart) scanners aan discotheken. Op deze manier worden zij die “ongewenst” zijn vakkundig buitengesloten. Iedereen gedraagt zich naar de sociale codes die volgens (lokale) overheden, politie en volksgezondheid wenselijk zijn voor het welbevinden van elk individu en elke groep (en die uiteraard ook aanzetten tot het uitgeven van meer geld).⁸ Ironisch genoeg heeft deze aanpak vaak een omgekeerd effect. Historicus Bert De Munck noemde dit de “prothetische paradox”: hoe meer technologieën voor toezicht zichtbaar in het straatbeeld verschijnen, hoe angstiger mensen zich voelen.⁹ Daarnaast zijn ook steeds meer mensen zich bewust van hun recht op privacy, wat moeilijk verzoenbaar lijkt met sommige van deze technologieën.

Er lijken twee tegengestelde manieren te zijn om om te gaan met de verstrengeling van ontspanning, werk, (illegale) economie en (on)veiligheid in de stad 's nachts. Enerzijds wordt het stedelijke nachtleven op verschillende plaatsen omarmd, met als ultieme doel een goed te marketen “24/7 city”; anderzijds wordt het strikter gereguleerd met soms de letterlijke en figuurlijke uitdoving tot gevolg. Een combinatie van beide benaderingen is ook mogelijk. Er vindt in steden een continue onderhandeling plaats over de inrichting van het nachtleven. Daarnaast zijn de nacht en de “nachteconomie” recent het onderwerp geworden van intense debatten, die weliswaar verrijkend zijn, maar soms ook de werkelijke ontwikkelingen voorbij hollen.

8 VAN LIEMPT, Ilse, VAN AALST, Irina en SCHWANEN, Tim, “Introduction: Geographies of the Urban Night”, ‘Urban Studies’, oktober 2014

9 DE MUNCK, Bert, “The Prosthetic Paradox”, ‘Angst & Ruimte / Fear & Space’, NAI Publishers, Rotterdam, 2004, pp. 8-15

Het zijn deze connecties en gevoeligheden waar de kunstwerken in de tentoonstelling 'Daily Nightshift' op inspelen, aan refereren of vraagtekens bij zetten. De combinatie van werken in het ruimtelijk landschap dat de expo is, vertelt een verhaal over hoe de nacht in de stad van vandaag gebruikt, ervaren, en (beleidsmatig) ingericht wordt. Elke dag, elke nacht opnieuw, shift na shift.

De tentoonstelling 'Daily Nightshift' is het resultaat van een collectief traject. Dit traject begon in mei 2019, toen een brede groep individuen en vertegenwoordigers van diverse organisaties, allen wonend en/of werkend in Antwerpen, uitgenodigd werden voor een workshop bij Kunsthal Extra City. Op deze manier wilden we over disciplinegrenzen heen nadenken en samenwerken, en wat er leeft in de kunstwereld verbinden met wat er zich afspeelt in de stad van vandaag. Gezamenlijk brachten we urgente stedelijke thema's in kaart. Deze vormen een inspiratie voor het toekomstige artistieke programma van Kunsthal Extra City. Voor de eerste expo van 2020 werd "nachtleven" als onderwerp gekozen.

↳ In deze brochure vind je meer informatie over elk kunstwerk. De tentoonstelling volgt een vast parcours, daarom zijn de kunstenaars hier geordend zoals je ze tegenkomt in de ruimte. De nummers bij de kunstenaars op de volgende pagina's komen overeen met de nummers op de labels in de tentoonstelling.

BUITEN (in de vitrines/op de gevel)

1. Pascale Marthine Tayou
2. Frederik Lizen
3. Mathew Kneebone

BINNEN

4. Dennis Tyfus
5. Kader Attia
6. Fiona Connor
7. Oriol Vilanova
8. Klara Lidén
9. Lieven Martens & Simon Van Honacker
10. Karl Philips
11. Alexander Deprez
12. Melanie Manchot
13. Danilo Correale
14. Sam Meech
15. Jos Jansen
16. Ann-Sofi Sidén
17. Olivier Goethals

1. Pascale Marthine Tayou

'Open Wall', 2010

Pascale Marthine Tayou, 'Open Wall', (2010), courtesy the artist and Galleria Continua, photo by Oak Taylor-Smith

In zijn praktijk benadert Pascale Marthine Tayou alledaagse materialen op intuïtieve wijze. Hij transformeert objecten zoals plastic zakken, boomtakken of krijt in sculpturen en immer-sieve installaties. Door banaliteit in zijn essentiële vorm vast te leggen, gaat er een speelse spontaneïteit van zijn werken uit, terwijl ze tegelijk ook fundamentele vragen stellen over de plek van elk individu in het geglobaliseerde dorp dat onze wereld geworden is. Tayou ontleedt vaak door middel van accumulatie hoe we waarde geven aan de dingen rondom ons, en hoe we een nationale, geografische en emotionele identiteit ontwikkelen in tijden van continue massaconsumptie. Hij smeedt sterke connecties tussen geschiedenis, tradities en cultuur aan de ene kant en hedendaagse problematieken zoals migratie, armoede, vervuiling en verspilling aan de andere kant. Zijn uitgebreid oeuvre levert een levendige interpretatie van het belang van uitwisseling en ontmoeting tussen gemeenschappen die zowel verschillend als gelijkend zijn.

Het werk 'Open Wall' is in dezelfde stijl een eenvoudig gebaar dat veelzijdige betekenissen in zich draagt. Bestaande uit elektroluminescente en neon borden, die in verschillende talen "open" zeggen en die verzameld werden over heel de wereld, illustreert het werk enkele van Tayou's kenmerkende bekommernissen. Het woord "open" klinkt zowel als een bevel als een uitnodiging. De borden zouden dus gelezen kunnen worden als een kritiek op de culturele diversiteit in een geglobaliseerde wereld, maar evengoed als een omarming ervan.

Daarnaast wordt het werk in de tentoonstelling gepresenteerd in de vitrines aan de straatkant van het gebouw. In deze context refereert 'Open Wall' ook aan de originele locaties van deze borden, en speelt het in op het idee van onze samenleving die 24/7 open is voor zaken.

2. Frederik Lizen

'Star Kebab', 2016

'Untitled', 2020

Overdag werkt Frederik Lizen in een veilinghuis, waar kunstobjecten de kans krijgen op een tweede leven. 's Nachts blaast hij zelf als Enpleinpublic nieuw leven in houten afsluitingen en constructiepanelen verspreid doorheen de stad door ze te beschilderen.

De kunstenaar voorziet de werken van associatieve en humoristische teksten, die getuigen van zijn kritische reflecties op de socio-economische toestand van onze huidige maatschappij. Tijd, weersomstandigheden, schilderwerken en vandalisme zorgen ervoor dat zijn composities in de openbare ruimte steeds veranderen of maar tijdelijk te bezichtigen zijn. Foto's van zijn in-situwerken zijn verzameld op het instagramprofiel 'Enpleinpublic'.

Het tentoongestelde 'Star Kebab' maakte deel uit van een ambitieuze compositie getiteld 'STAY COOL, stay -2°C' die eerder in de publieke ruimte te zien was. Het paneel verbeeldt een herkenbaar aspect van het nachtleven in de stad: de vele kebabzaken die met hun eigen neon/tl-esthetiek en lange openingstijden een metaforisch baken zijn in de stedelijke nacht.

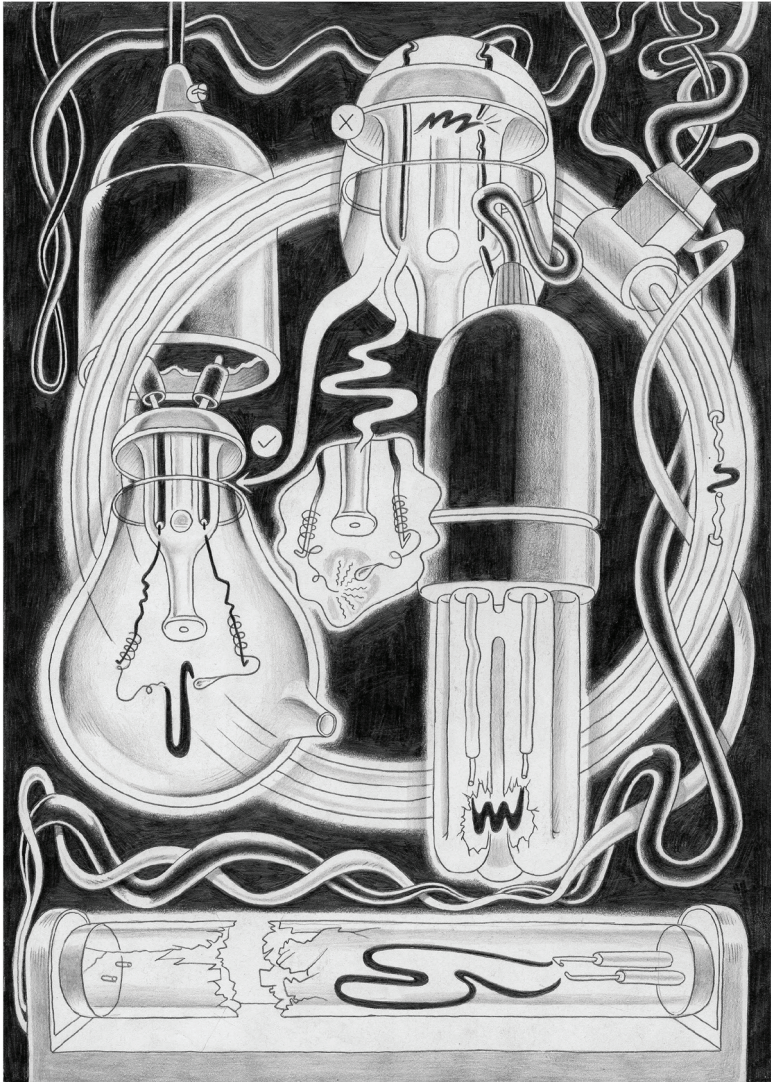
Ter gelegenheid van 'Daily Nightshift' nodigde Kunsthal Extra City de kunstenaar verder uit om op de gevel van het gebouw een nieuw site-specifiek werk te maken. Dit realiseerde hij op een onaangekondigd nachtelijk moment.

Frederik Lizen / Enpleinpublic, 'Horizon Ford', (2016)

3. Mathew Kneebone

'Singing Light', 2020

Mathew Kneebone, 'Singing Light', (2020)

Mathew Kneebone's praktijk beslaat verschillende media, zoals tekeningen, elektronica, tekst, geluid en performance. Zijn werk komt voort uit onderzoek naar het gebruik van en de onzekerheden over technologie, vaak in combinatie met verhalen, mythes en bijgeloof. Door bepaalde technologieën opnieuw uit te vinden, anders te configureren of in een andere context te zetten, creëert hij een ambivalente vermenging van geschiedenis en heden.

Tijdens het grootste deel van de 19e eeuw was publieke straatverlichting de voornaamste bron van elektrisch licht. Een vaak voorkomend, maar ongewenst neveneffect van het type booglamp dat voor deze verlichting gebruikt werd, was een sterk weerklinkend sissend of zoemend geluid, veroorzaakt door elektrische hoogspanningsvonken. In 1899 kreeg de Britse natuurkundige William Duddell de opdracht om dit probleem te verhelpen. Wat hij achterhaalde, was dat door de enorme hitte die de vonken produceerden, de lucht errond begon te trillen en zo geluidsgolven in gang zette. Om dit fenomeen te illustreren, connecteerde hij een klavier aan een elektrische lantaarn om deze als luidspreker te kunnen gebruiken en speelde hij vervolgens 'God Save the Queen' voor het Londense Instituut voor Elektrische Ingenieurs. Deze performance wordt beschouwd als een van de eerste manifestaties van elektronisch geproduceerde muziek.

Als een soort eerbetoon aan Duddell installeerde Kneebone op de gevel van Kunsthal Extra City een gemodificeerde straatlamp als audio-sculptuur. Het werk is een nieuwe adaptatie in zijn 'Singing Light' reeks die inspiratie put uit Duddell's toevallige ontdekking. Op vastgelegde intervals zal de lamp aan de gevel via ruwe elektriciteit zowel flikkeren als geluid maken dat refereert aan noise of zelfs technomuziek.

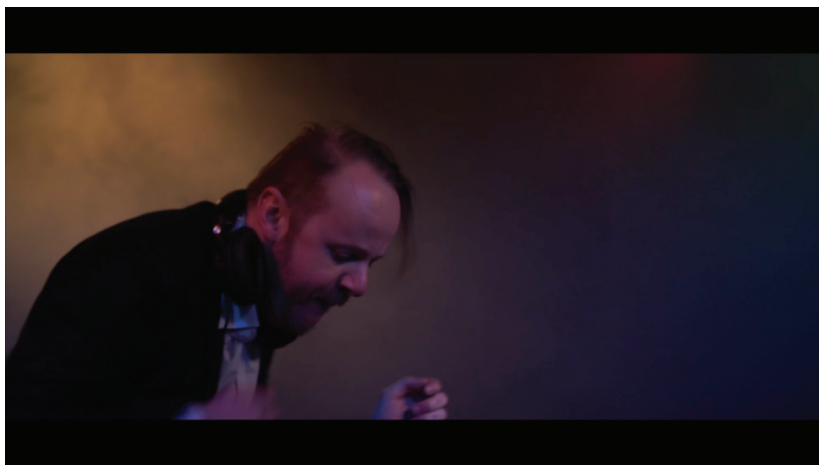
4. Dennis Tyfus

'Satisfaction', 2016

Dennis Tyfus is een Belgisch beeldend kunstenaar, radio-maker, muzikant en uitgever. De artistieke praktijk van Tyfus kenmerkt zich door het ontbreken van kenmerken. Naast een voorliefde voor tekenen en taal, bestaat zijn oeuvre bovenal uit een kluwen van verschillende media, thema's, activiteiten en collaboraties. Hij wenst doorgaans liever geen uitleg bij zijn werken, om hun aantrekkingskracht te vrijwaren.

In het videowerk 'Satisfaction', gemaakt in samenwerking met Sasja Van Walle en Wout Hermans, is Tyfus te zien als een statusfiguur in het uitgaansleven. Hij doet zich voor als een populaire DJ die zelfzeker muziek van anderen brengt om een zichzelf in extase dansend publiek te entertainen. De video toont één van de verschillende personages die Tyfus opvoert in onder andere zijn wekelijkse luisterspelen op Radio Centraal, zijn zelfportretreeks 'Up- and Downgrades', en zijn occasionele nachtjes uit, wanneer het harde labeur van overdag ver weg lijkt.

Dennis Tyfus (b. 1979, BE) woont en werkt in Antwerpen.

Dennis Tyfus, 'Satisfaction' (stills), (2016)

5. Kader Attia

'Untitled (Skyline)', 2007

Kader Attia groeide op in Parijs en Algerije en zijn ervaring met deze twee verschillende culturen werkt sterk door in zijn artistieke praktijk. In zijn sculpturen, installaties, foto's en films verkent hij de verstrekkende effecten van moderne westerse culturele hegemonie en kolonisatie op niet-westerse gemeenschappen, identiteitsvorming en geschiedenissen.

In het verlengde hiervan kan het werk 'Untitled (Skyline)' begrepen worden als een *fata morgana*. De installatie biedt een blik op een nachtelijke, geïdealiseerde westerse grootstad waarin zogezegde vooruitgang en modernisering plaatsvinden. Maar deze schitterende luchtspiegeling is ook niet meer dan dat, want het verzwijgt de moeilijkheden van het leven in een metropool. Die subtiele kritiek op het illusoire karakter van de skyline zit ook in de gebruikte materialen: de gebouwen zijn eigenlijk afgedankte koelkasten die zwart werden geschilderd en bezet met spiegelende tegels.

Het werk is een uitnodiging om te reflecteren over de architectuur van de stad, die niet alleen bepaalt hoe deze eruit ziet of wat ze uitstraalt, maar ook hoe bewoners er samenleven. Daarbij fungeert de installatie in de tentoonstelling als een *cesuur*: het ritmeert het bezoekersparcours als begin en einde. Het vormt als het ware een *mise-en-scène*; een achtergrond waartegen de nachtelijke spanningen die de expo 'Daily Nightshift' samenbrengt zich afspelen.

Kader Attia (b. 1970, FR) woont en werkt in Berlijn en Algiers.

Kader Attia, 'Untitled (Skyline)', (2007), installation view from the exhibition 'Square Dreams', Baltic Center for Contemporary Art, Newcastle, UK, 2007, courtesy the artist, photo by Colin Davison

6. Fiona Connor

'Closed Down Clubs', 2017-2018

De praktijk van Fiona Connor situeert zich op de intersectie van architectuur en beeldhouwkunst. Ze is geïnteresseerd in hoe objecten gemaakt worden, door en voor wie en welk gedrag ze uitlokken. Prikborden, drinkfonteinen en parkbankjes worden vaak over het hoofd gezien, maar vertellen op micro-schaal iets over lokale geschiedenissen en gemeenschappen. Bijna obsessief bestudeert Connor deze voorwerpen om er zo getrouw mogelijke replica's van te maken. Niet alleen vervaagt ze zo de grenzen tussen het massaproduct en

Fiona Connor, 'Closed Down Clubs', (2017-2018), installation view from MAK Center for Art and Architecture, Los Angeles, 2018, courtesy the artist, 1301PE, Los Angeles, and Mossman, Wellington and Fine Arts, Sydney, photo by Esteban Schimpf

het handgemaakte, maar ze bevraagt ook de status van het kunstobject door deze gekopieerde, schijnbare banaliteiten in een tentoonstellingscontext te presenteren.

Voor 'Closed Down Clubs' maakte ze precieze dubbels van toegangsdeuren van zes clubs, bars en winkels op het moment dat ze definitief moesten sluiten. Aan de hand van minutieuze documentatie produceerde ze via onder andere zeefdrukken en sculpturale technieken de deuren, inclusief flyers en tags, die hier getoond worden. De sculpturen brengen de bezoeker dicht bij de identiteit van de locatie waar ze naar verwijzen. Ze doen nadenken over wat er achter gesloten deuren gebeurde; wie er binnen was of mocht, en wie er buiten bleef. De deuren zijn dan wel ontdaan van hun originele functie, ze behouden hun betekenis als obstakel of beter nog, grens.

Connor blijft sculpturen toevoegen aan 'Closed Down Clubs', waardoor het een uitdijend archief wordt van verdwenen plekken en de gemeenschappen die er zich thuis voelden, een collectie van gedenktekens. Haar proces legt tegelijk de ontwikkeling van een strikter gereguleerd nachtleven in steden wereldwijd vast. Deze beperkende beweging staat in opvallend contrast met de recente "24/7 city marketing", waarin een dynamisch nachtleven een even grote rol speelt als het cultureel erfgoed of de bedrijvige economie voor de uitstraling van een stad.

Fiona Connor (b. 1981, NZ) leeft en werkt in Los Angeles.

7. Oriol Vilanova

'If night was a color', 2017-heden

Postkaarten werden vanaf het einde van de 19e eeuw immens populair door de intrede van het betaalde verlof en de opkomst van het massatoerisme. De ansichtkaarten verbeeldden namelijk de te bewonderen trekpleisters en beantwoordden aan de vraag van toeristen naar souvenirs van op hun vakantiebestemmingen. Tegelijk werd het een middel bij uitstek voor steden om hun uitstraling te vereeuwigen en te verspreiden. Miljoenen zijn er sindsdien in omloop.

Kunstenaar Oriol Vilanova verzamelt al meer dan 15 jaar postkaarten van overal ter wereld. Vilanova klasseert zijn verzamelde postkaarten zorgvuldig in verschillende categorieën in zijn appartement in Brussel om ze later om te zetten in mentaal en visueel prikkelende installaties. Deze installaties zijn site-specifiek in zowel thema als omvang. Voor 'Daily Nightshift' werd het een installatie van 27m² bestaande uit postkaarten van monumenten en stadsgezichten die 's nachts verlicht zijn. De schaal is dan wel overweldigend, toch is het Vilanova niet om het louter spectaculaire van de opstelling te doen. Eerder wilt hij met zijn architecturale collage de veelheid en desondanks gelijksoortigheid van de postkaartfoto's tonen. De installatie nodigt dan ook uit om langer te kijken naar deze kleurrijke en poëtische inventaris van uitgelichte wereldmonumenten.

Het werd maar mogelijk de afgebeelde sites te verlichten door de technologische ontwikkelingen in de 20ste eeuw. Sindsdien veranderde het nachtelijk uitzicht van steden wereldwijd en werden de verlichte bezienswaardigheden ingezet in het promoten van de "city at night". Deze postkaarten commercialiseren dan ook deels de authentieke ervaring van de stad 's nachts.

Oriol Vilanova, 'If night was a color' (detail),
(2017-ongoing)

8. Klara Lidén

'The Myth of Progress (Moonwalk)', 2008

De Zweedse kunstenaar Klara Lidén genoot een opleiding als architecte en haar performances, films en installaties getuigen dan ook van haar interesse in de publieke ruimte. Specifieke aandacht hierbij gaat naar het bewegen in en het fysiek opnieuw toe-eigenen van de gebouwde omgeving.

In haar video 'The Myth of Progress (Moonwalk)', zien we Lidén 's nachts langzaam "moonwalken" door de straten van Manhattan in New York, vanuit verschillende perspectieven. Lidén schrijdt door verlaten betonnen omgevingen of op verbindingsassen, auto's rijden haar voorbij. De aanwezigheid van een vrouw 's nachts, op desolate en ogenschijnlijk onveilige plekken met schaarse straatverlichting, creëert een zekere spanning.

De Moonwalk, een danstechniek waarbij een danser vooruit lijkt te lopen terwijl hij in werkelijkheid een achterwaartse beweging maakt, werd in de jaren 1980 wereldberoemd in de uitvoering van Michael Jackson. Het enigszins ludieke beeld staat echter in schril contrast met de referentie die Lidén maakt. 'The Myth of Progress' verwijst namelijk naar het gelijknamige artikel van David Eder Montague uit 1932 waarin hij stelt dat filosofen, politici en wetenschappers het erover eens zijn dat vooruitgang onvermijdelijk is. Lidén trekt met haar film deze stelling op enigmatische wijze in twijfel. Mede door de melancholische pianomelodie krijgt haar nachtelijke wandeling door de straten van New York een bijna apocalyptisch karakter.

Kunnen we een stad die nooit slaapt werkelijk vooruitgang noemen? Of bewegen we onszelf steeds meer richting afgrond, om de door onze westerse, neoliberale maatschappij vooropgestelde idealen te bereiken?

Klara Lidén, 'The Myth of Progress (Moonwalk)' (still),
(2008), courtesy the artist and Galerie Neu, Berlin

9. Lieven Martens & Simon Van Honacker

'Night pieces', 2020

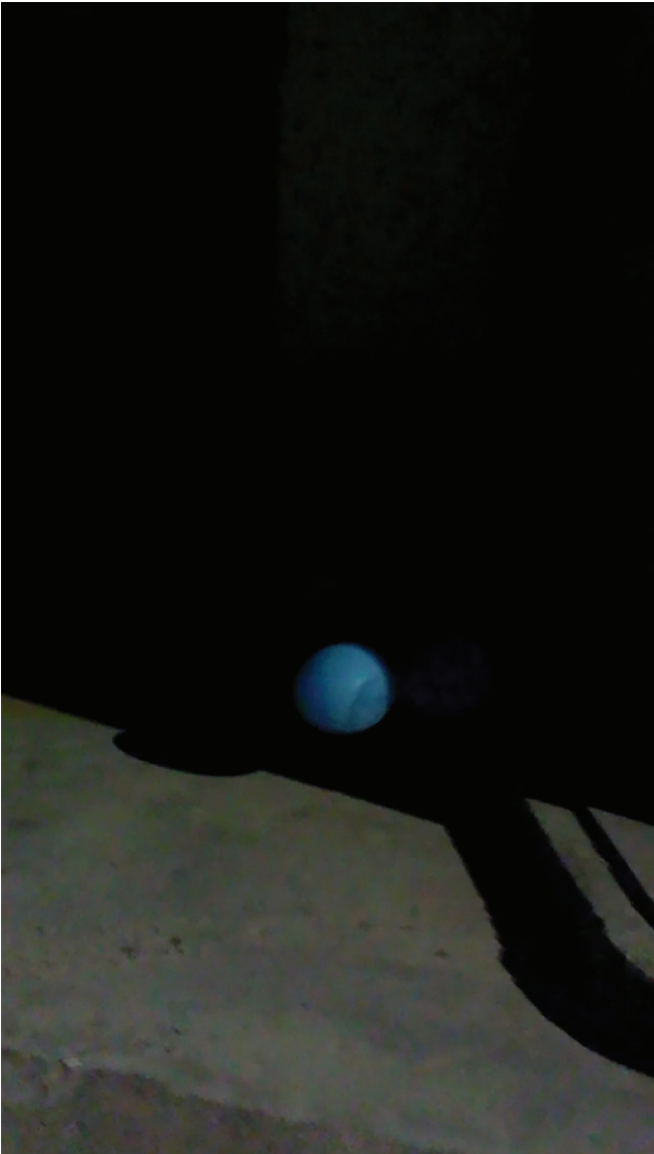
Als conceptueel componist slaagt Lieven Martens er met zijn muziek steeds in nieuwe exotische horizons te verkennen. Als *Dolphins into the Future* en recent ook onder Lieven Martens *Moana* schildert hij poëtische beelden met een uitgebreid palet aan opnametechnieken. Hij leerde Simon Van Honacker ongeveer een jaar geleden kennen. Van Honacker rondt dit jaar zijn opleiding Mediakunst aan het KASK in Gent af. Zijn praktijk evolueerde steeds meer richting audiowerk en radio, wat onder meer resulteerde in het project 'Observaties in Vlaanderen', een reeks geluidsoptnames geregistreerd op volkse, typisch Vlaamse locaties. Martens en Van Honacker beschikken beiden dan ook over uitgebreide geluidsdatabanken, die voornamelijk het resultaat zijn van zelfgemaakte veldopnames.

Voor de tentoonstelling 'Daily Nightshift' leggen beide kunstenaars voor het eerst hun bronnenmateriaal samen om nieuw werk te creëren. Ze combineerden een aantal van deze bestaande geluidsfragmenten met pas gemaakte opnames in een urenlange compositie die de verschillende aspecten van de nacht voelbaar maakt. Door geluiden van overal ter wereld samen te brengen, trachten Martens en Van Honacker het geluid van de universele nacht te creëren in de oren van de toehoorders.

De geluidsinstallatie creëert zo een nieuwe mentale ruimte. Om dit gevoel te versterken kozen ze voor een afgesloten kamer met weinig licht, waarin de focus op de zintuiglijke ervaring van geluid komt te liggen. De geluiden worden verspreid via een geluidsdiffusiesysteem, waarbij een zestiental luidsprekers gebruikt worden om de luisterervaring te verfijnen. Op bijna meditatieve wijze laat het werk toe de stedelijke nacht te beleven.

Lieven Martens (b. 1981, BE) woont en werkt in Antwerpen.

Simon Van Honacker (b. 1994, BE), woont en werkt in Gent.

Lieven Martens & Simon Van Honacker, 'Night pieces', (2020)

10. Karl Philips

'Vending Systems', 2016

De openbare ruimte als ontmoetingsplek voor uitersten in de maatschappij (rijk/arm, mainstream/underground) speelt een belangrijke rol in de praktijk van de Belgische kunstenaar Karl Philips.

In tegenstelling tot eerder werk is 'Vending Systems' geen functionele installatie, maar een sculptuur. Het werk is een assemblage van drie snoep-, drank- en koffieautomaten naast elkaar in een gelaste kooi. Bovenop de machines in de kooi liggen een kussen en een matras waarop een volwassen persoon zou kunnen slapen.

Karl Philips, 'Vending Systems', (2016),
Collectie Vlaamse Gemeenschap / Collection
Flemish Community

Door de combinatie van deze onderdelen maakte Philips als het ware een “overlevingsmodule”, bij uitstek geschikt voor wie geen vaste slaapplek heeft en ‘s nachts elders in de stad toevlucht moet zoeken. Maar het beschermde bed en de voorhanden overlevingsmiddelen blijken bij nadere inspectie louter een gebrekkige oplossing te bieden.

De kooi is bijvoorbeeld niet bestand tegen regen of wind en de automaten zijn gevuld met ongezonde producten. Daarnaast is de grens tussen beschutting en opsluiting erg dun – over wiens veiligheid gaat het hier? Er gaat in die zin ook een zekere troosteloosheid uit van ‘Vending Systems’: belangrijker dan het opvangen van hulpbehoevenden, is misschien wel het in stand houden van het systeem dat hen marginaliseert. Door minimale zorg te voorzien, verandert de verdeling in winnaars en verliezers niet.

Het werk suggereert verder ook iets over het systeem van continue bevrediging waarin we vastzitten. De eet- en drankautomaten worden tot een symbool van hoe we 24/7 tegemoet kunnen komen aan menselijke behoeftes. Alleen kan de vraag gesteld worden of dit effectief noden zijn, dan wel verlangens die in een non-stop samenleving nooit gestild kunnen worden.

Karl Philips (b. 1984, BE) woont en werkt in België.

11. Alexander Deprez

'Untitled', 2016

Alexander Deprez, 'Untitled', 2016

Alexander Deprez is een fotograaf en filmmaker, die dit jaar afstudeert aan Luca School of Arts Gent. Zijn foto's geven een ongefilterde, voyeuristische inkijk in zijn persoonlijke leven. Deprez werd bekend met zijn autobiografische serie 'NN', waarin hij zonder schroom of oordeel het leven met zijn vrouw Nathalie vastlegt. De rauwe, maar oprechte benadering van (analoge) fotografie kenmerkt echter ook zijn ander werk.

Voor de tentoonstelling 'Daily Nightshift' werden twee beelden op grote schaal geprint. Het ene toont expliciet druggebruik; ontegensprekelijk een onderdeel van het nachtleven. De roes die deze drugs opwekken is voor sommigen een manier om los te komen van het leven overdag. Daarnaast vormt het dealen ervan ook een belangrijk aspect van de illegale economie die 's nachts floreert.

Het boeket rode rozen dat er tegenover gesteld wordt, ademt een heel andere sfeer uit. Ondanks het romantische cliché dat de foto oproept, zou het ook kunnen refereren aan de enigszins louche handel in rozen die verkopers 's nachts op gang trekken in café's.

Even vluchtig als de momenten waarop de beelden genomen zijn, verschijnen met de diaprojector flarden van avondjes uit. De foto's werden met een ongedwongen eerlijkheid gemaakt, bij wijlen onflatterend, ongemakkelijk of ongelofelijk euforisch. Ze getuigen van de openheid en de kwetsbaarheid waarmee een intieme, met elkaar vertrouwde groep de "jolie laide" van het leven tegemoet gaat.

Alexander Deprez (b. 1995, BE) woont en werkt in Gent.

12. Melanie Manchot

'Dance (All Night, Paris)', 2011

Het werk van Melanie Manchot krijgt na meestal lange periodes van bezield onderzoek en eventueel performatieve samenwerkingen vaste vorm in foto's of films. Centraal in haar werk staat het spanningsveld tussen het individu en het collectief, het intieme en het openbare, het gekende en het onbekende, het lichaam en de ruimte. Haar projecten beginnen vaak met gechoreografeerde, in scène gezette situaties. Hierin brengt ze vreemden in een tijdelijk verband samen. De uitkomst van deze opgezette ontmoetingen is nooit zeker; deze mensen hebben de keuze of en hoe ze interageren in de gegeven context. Manchot capteert met scherp observatievermogen het intermenselijke gedrag in een gedeelde ruimte. Ze portretteert treffend de fragiele, maar tegelijk noodzakelijke sociale balans waarin dialoog en uitwisseling cruciaal zijn.

In het video-werk 'Dance (All Night, Paris)' komt dit alles op sprekende wijze samen. De film is een opname van een performance die plaatsvond tijdens de Nuit Blanche 2011

(een nachtelijke tentoonstelling in de publieke ruimte in Parijs). Tijdens deze performance werd een schoolspeelplaats het nachtelijk decor voor de samenkomst van verschillende groepen amateur-dansers, die elk de ruimte innamen met hun eigen bewegingen en op hun eigen muziek, die alleen zij konden horen via hoofdtelefoons. Dat ze elkaar hier zouden treffen was georchestreerd, maar wat er nadien gebeurde niet. Wat bleek was dat de groepen zich bewust werden van elkaar in de ruimte, zonder dit op voorhand besproken of geoefend te hebben. In het momentum kon ieder zijn individualiteit vieren in het collectieve geheel, bestond dissonantie naast harmonie.

De performance vond plaats 's nachts, traditioneel geassocieerd met dansen, feesten en excessen. Het werk onderstreept hoe dans een sterk bindingsmiddel tussen personen en gemeenschappen kan zijn, in alle culturen.

Melanie Manchot (b. 1966, DE) woont en werkt in Londen.

Melanie Manchot, 'Dance (All Night, Paris)', (still), (2011), courtesy Parafin, London and Galerie m, Bochum

13. Danilo Correale

'The Unsleep', 2019-2020

In zijn fotografisch werk, films en installaties analyseert Danilo Correale fundamentele aspecten van het menselijke gedrag, zoals slaap en de tegenstelling tussen vrije tijd en arbeidstijd, die beïnvloed worden door het (laat-)kapitalistische economisch model.

Correale toont een nieuwe versie van zijn werk 'The Unsleep'. Dit werk is geïnspireerd op een gelijknamige, dystopische science-fiction roman van Diana Gillon uit 1968, waarin een samenleving beschreven wordt die eeuwig wakker is, omdat de centrale overheid de wereldbevolking verplicht een drug te gebruiken. Voor zijn project bracht Correale 2 maanden door in Mumbai, Bangalore en Manilla, waar mensen doorheen de nacht voor een computerscherm routineus werk uitvoeren voor westerse bedrijven. Deze Business Process Outsourcing (BPO) ondernemingen hebben een hoofdkantoor in de Verenigde Staten, Europa of Australië, maar besteden bedrijfsprocessen of -takken uit aan arbeiders in landen aan de andere kant van de wereld. Door deze lokale economieën echter zodanig te overspoelen, conditioneren de westerse BPO's grote delen van de werkende bevolking om volgens een andere tijdzone te werken en leven. Correale spreekt dan ook van een chrono-imperialisme: het is niet langer nodig een land fysiek te bezetten, het volstaat om via de economie de tijd van de ander te controleren.

De correlatie tussen productiviteit en het uitbreiden van de werktijd is een cruciaal onderdeel in het kapitalistische denken. Een productiemodel dat elk uur van de dag en nacht draait, is hierbij de ultieme droom, ongeacht de ingrijpende veranderingen in sociale relaties en rustperiodes die het met zich mee brengt. Sterker nog, die momenten van contact en "downtime" kunnen zelf in de productieve logica ingebed worden, met bij-

voorbeeld sociale media en apps die (bio-)data verzamelen en monitoren.

Correale's foto's worden hier getoond in ophangsystemen voor architecturale plannen, als waren ze een gedeconstrueerd boek, of de blauwdrukken van onze huidige samenleving.

Danilo Correale (b. 1982, IT) leeft en werkt in New York en Napels.

Danilo Correale, 'The Unsleap', (2019-2020)

14. Sam Meech

‘Punchcard Economy’, 2013

Sam Meech ontwikkelt projecten over de manieren waarop gemeenschappen omgaan met digitale media, ideeën en publieke ruimte. Specifiek verkent hij in zijn kunstenaarspraktijk de rol van analoge technologieën in een steeds digitalere wereld, en hoe beiden gecombineerd kunnen worden in zowel productieproces als eindresultaat.

Zijn interesses zitten verweven in ‘Punchcard Economy’. Voor dit werk werden freelancers uit voornamelijk de digitale, creatieve en artistieke sector uitgenodigd om op een website hun gewerkte uren bij te houden. 116 deelnemers verzamelden zo 221 weken data. De resulterende werkpatronen werden op handmatige en computergestuurde manier gecodeerd en omgezet in naaipatronen. Elk uur dat iemand werkte buiten de klassieke acht-uren-werkdag werd hierin een omgekeerde steek, het equivalent van een digitale “glitch” of plotse onregelmatigheid. Het naai-ontwerp werd vervolgens samengevoegd met het design van een 19e-eeuwse spandoek die tijdens protesten voor betere werkomstandigheden gebruikt werd, met het opschrift “8 hours labour, 8 hours recreation, 8 hours rest”. Onder begeleiding van naaister Iris Cooper realiseerde Meech het grote textielwerk in 3 weken met een elektrische naaimachine voor thuisgebruik. Deze machines, ontwikkeld in de jaren 1950, brachten de fabriek binnen in de huiselijke sfeer; mechanische modellen gebruikten sinds de jaren 1970 ponskaartpatronen, de latere modellen waren elektrisch en kunnen nu nog steeds gehackt worden.

‘Punchcard Economy’ verwijst zo niet alleen naar de historisch gegroeide textielnijverheid in het noordwesten van Engeland, maar slaagt er ook in om ambachtelijke technieken te verbinden met digitale. Daarnaast stelt het ook de relevantie van een acht-uren werkmodel in onze huidige samen-

leving in vraag. De 19e-eeuwse spandoek waarnaar Meech refereert, maakte deel uit van de '8 Hour Day Movement' die door de Britse socialist Robert Owen geleid werd. Die campagne bepleitte succesvol een eerlijkere verdeling van werk, ontspanning en rust in de dag, wat leidde tot de veertig-uren werkweek. Echter, het valt op dat in de huidige context van digitalisering, nulurencontracten en flexibel werk de grenzen tussen productieve en recreatieve tijd vervagen. Met werk dat dag en nacht doorsijpelt in privé-tijd, lijkt Owens ideaal ontzettend veraf.

Sam Meech (b. 1981, UK) woont en werkt in Montréal.

Sam Meech, 'Punchcard Economy', (2013)

15. Jos Jansen

'Battlefields', 2015

'Faceless Bosses', 2019

Jos Jansen studeerde eerst psychologie en daarna documentaire fotografie en film. Deze achtergrond schemert door in zijn artistieke projecten, waarin het maken van beelden en het psychologisch of filosofisch onderzoeken van de relatie tussen mensen, natuur, wetenschap en technologie een voorname focus is.

In zijn reeks 'Battlefields', waarvan er hier één foto getoond wordt, bevraagt Jansen het alomtegenwoordige smartphone touchscreen als portaal naar al het denkbare. De choreografie van vette vingers wordt bijna onherkenbaar geabstraheerd door de grootschaligheid van het zwart/wit beeld, maar wat er te zien is, zijn de sporen van swipes en clicks op het platte oppervlak.

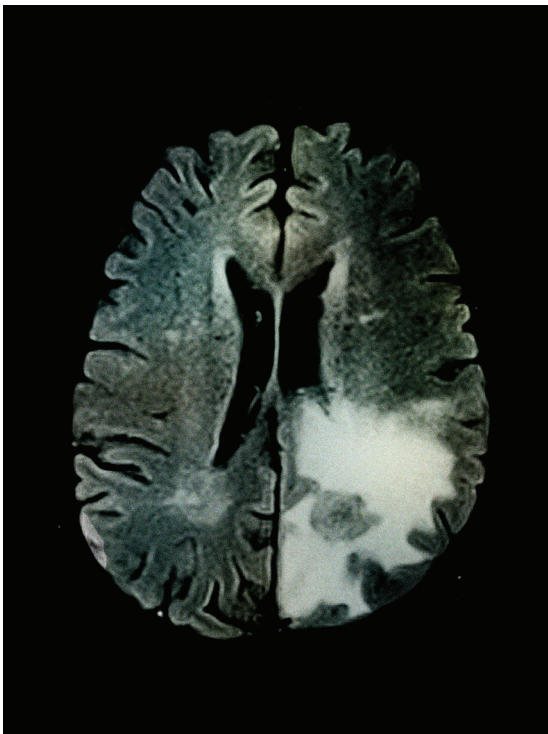
Een touchscreen komt tegemoet aan onze onophoudelijke nood om dag en nacht, overal geconnecteerd te zijn. Onze acties in de reële wereld, op dit oppervlak, zetten ook een resem processen in gang in de virtuele wereld, die op hun beurt weer gevolgen hebben in de echte werkelijkheid. Dit stuk "achter de schermen" staat dan ook centraal in het nieuwe project 'Faceless Bosses', dat kritisch kijkt naar de digitale platformeconomie.

Op eender welk moment rijden er Uber-chauffeurs rond, wachtend tot enkele taps op een smartphone omgezet worden in een notificatie voor hun volgende opdracht. Deze chauffeurs worden aangestuurd en opgezweept door indringende algoritmes. Hun instructies zijn gebaseerd op verslavende game-mechanismen en historische gedragsexperimenten op duiven door Amerikaans psycholoog B.F. Skinner. De audio bij het werk wisselt dan ook de stem van Skinner die bezig is met

gedragsmanipulatie af met fragmenten uit een trainingsvideo voor Uber chauffeurs.

De belofte om in alle vrijheid en flexibiliteit te kunnen werken staat vaak haaks op de ontvullende realiteit, waarin werknemers tot wel 18 uren aan een stuk moeten presteren om mee te draaien in dit winstmaximaliserende economisch model. Het traditionele onderscheid tussen productieve tijd doorheen de dag en vrije tijd 's avonds of 's nachts verdwijnt door dergelijke nieuwe technologieën. Aan hun gebruiksgemak is een prijs verbonden – hoe hoog die is en wie die betaalt, blijft nog maar de vraag.

Jos Jansen (b. 1951, NL) woont en werkt in Waalre.

Jos Jansen, 'Faceless Bosses', (2019)

16. Ann-Sofi Sidén

‘Sticky Floors (Lunch to Last Call)’, 2014

Ann-Sofi Sidén volgde aanvankelijk een opleiding schilderkunst, maar haar praktijk verruimde daarna naar beeldhouw-
werk, film en performance, in combinatie met diepgaand
onderzoek in situ. In haar veelzijdige oeuvre keren thema’s als
controle, kwetsbaarheid, geweld, gekte en surveillance vaak
terug. Ze incorporeert ook verschillende personae, perspectie-
ven en stemmen in haar werken. Hierbij fungeert ze soms zelf
als protagoniste in haar verkenning van het stedelijke versus
het rurale landschap, de vaste gewoonten van de welgestel-
de klasse en van de inherente logica van hotels of culturele
instellingen.

Voor haar video-installatie ‘Sticky Floors’ verwerkte Ann-Sofi
Sidén 24 uur aan zelf gedraaid beeldmateriaal, vermengd met
de opnames van de bewakingsapparatuur van Costello’s Tavern,
een iconische Ierse pub in Limerick. De Tavern wordt gerund
door de familie Costello sinds de jaren 1970 en is langer open
dan andere pubs in de buurt. In Sidéns bijna 2 uur durende
montage zijn toeschouwers getuigen van het dagelijkse leven
in zijn grote en kleine momenten: de poetsvrouw komt aan, de
familie verwelkomt stamgasten voor de lunch en het cliënteel
verandert geleidelijk aan van de oude “regulars” naar drinken-
de en plezier makende jongeren, naar een koppel dat midden
in de nacht op straat ruzie staat te maken, iemand valt van de
trap. Sociale spanningen komen aan de oppervlakte. ‘s Nachts
kunnen mensen een andere kant van zichzelf tonen. In de be-
slotenheid van cafés en pubs worden momenten van intimiteit
gedeeld, ontsnappen ze aan het alledaagse. De nacht belooft
vrijheid, maar wel onder het alomtegenwoordige oog van de
bewakingscamera.

De opstelling lijkt op een seculier altaar, gewijd aan de ver-
schillende scènes die zich afspelen binnen en buiten de pub.

De negen videoschermen worden gepresenteerd omringd met objecten eigen aan de locatie – bierglazen en dienbladen. Het geheel verbeeldt zo, in stilte, het gevoel ondergedompeld te zitten in de economische en sociale werkelijkheid van een kleine stad.

Ann-Sofi Sidén (b. 1962, SE) woont en werkt in Stockholm.

Ann-Sofi Sidén, 'Sticky Floors (Lunch to Last Call)', (2014), courtesy the artist and Galerie Barbara Thumm, Berlin, photo by Nici Wegener

17. Olivier Goethals

'LOOP', 2020

In het architecturale en artistieke werk van Olivier Goethals zit een directheid waar niet aan te ontsnappen valt. Zijn tekeningen, objecten, films, en installaties komen steeds voort uit zijn diepgaande interesse in ruimtelijkheid en putten tegelijk uit patronen van natuurlijke of maatschappelijke processen. Hoewel zijn grootschalige ruimtelijke installaties soms dienen als dragers voor tentoonstellingen, blijven ze stuk voor stuk autonome werken die hun eigen stempel drukken op het geheel.

Dat is ook het geval in 'Daily Nightshift', waarvoor Goethals een ingrijpende interventie in de bestaande architectuur van het industriële gebouw ontwikkelde. Door infrastructuurlele aanpassingen en de toevoeging van nieuwe wanden en een tweede trap worden bezoekers gedwongen een vast parcours

Olivier Goethals, 'Loop' (detail)

doorheen de tentoonstelling te volgen. Het pad dat ontstaat neemt de vorm aan van een cirkel, een schijnbaar oneindige “loop” die bezoekers aan het einde van de tentoonstelling terugbrengt naar het begin. Dit voorstel van Goethals werd vroeg in het ontwerpproces van de tentoonstelling meegenomen, als een bewuste ingreep die refereert aan het continu overgaan van dag in nacht en aan de 24/7 cyclus van productie en consumptie waarin steeds meer mensen zich bevinden. Daarnaast werd de tentoonstellingsruimte ook sterk verduisterd. In combinatie met de smalle gangen en scherpe hoeken die omgeslagen moeten worden, heerst er zo een indringende, duistere atmosfeer, vergelijkbaar aan het gevoel rond te wandelen in kleine steegjes in de stad 's nachts.

Als totaalinstallatie biedt het verder een uitgelezen manier om werken te tonen en een uitzonderlijke beleving van zowel de tentoonstelling als van het gebouw zoals het gekend is.

Olivier Goethals (b. 1980, BE) woont en werkt in Gent.

Dear visitor,

Welcome to Kunsthall Extra City.

We are committed to communicating clearly about the exhibitions here, hence this brochure and our free guided tours, among other initiatives.

Please don't hesitate to speak to our receptionist if you have any suggestions for Kunsthall Extra City or questions regarding the artworks.

You can also reach us by emailing info@extracity.org or calling +32 3 677 16 55.

Enjoy your visit,

the Kunsthall Extra City team

Kunsthall Extra City works with contemporary art that leads us to reflect on topics relevant to the city of today. Art can stimulate us to better understand a changing society – or to understand it differently. We seek to facilitate new connections between art, artists, researchers and city residents and to contribute to a broader social acceptance of the importance of artistic reflection and imagination.

DAILY NIGHTSHIFT

20.03 – 28.06.2020

With work by Kader Attia, Fiona Connor, Danilo Correale, Alexander Deprez, Jos Jansen, Mathew Kneebone, Klara Lidén, Frederik Lizen, Melanie Manchot, Lieven Martens & Simon Van Honacker, Sam Meech, Karl Philips, Ann-Sofi Sidén, Pascale Marthine Tayou, Dennis Tyfus, Oriol Vilanova

Curated by Kunsthal Extra City in collaboration with Simon Delobel and Olivier Goethals
Spatial installation Olivier Goethals

“A growing percentage of social and economic life now takes place in the hours after dark. Current developments towards 24-hour cities tend to blur our perception of day and night.”¹

In recent years, the night, and the urban night in particular, has been intensively discussed by city residents, policymakers, researchers and artists alike. The group exhibition ‘Daily Nightshift’ casts a spotlight on this discussion, exploring a number of the complex tensions of urban nightlife.

“Going out” and partying go hand-in-hand with nightlife. Simultaneously with the dimming daylight, people start to relax and share elation. They gather as friends or like minds in places where they can express themselves freely and in confidence. In addition to the usual ports of call, important “safe spaces” are also being created to offer marginalised communities a place where they feel they belong. What is suppressed by day, can be let out at night; dusk offers just that little bit more tolerance and concealment than the light of day.

A padded nightlife offering is also vital to the vibrant image that so many cities seek to emanate. Of course, the economic impact and cultural influence of nightlife establishments is not to be underestimated.

Cities that bristle with life at night seem to hold limitless promise.

Nevertheless, this story of nights drenched in euphoria and economic profit is not entirely unproblematic. In their article from 2014, urban geographers Tim Schwanen, Irina Van Aalst and Ilse Van Liempt poignantly outline the changes many city districts are going through.² After these somewhat neglected areas are made trendy again (often due to the arrival of creative industries and hospitality businesses), large franchises start to appear and disseminate their standardised experience. These changes rarely benefit less-well-off, non-white and non-mainstream consumers. Rather, it is all done with a view to maximising profit by attracting relatively risk-free, wealthy consumers (such as “young urban professionals”). The consequences of this feed back into the same problem: gentrification always benefits the same, universally similar activities; the new residents of the redeveloped areas aren’t so pleased with night-time nuisance; and unwelcome visitors are moved onto other places in the city, spatially spurned.

The latter social differentiation is characteristic not only of nightlife but also of night-time work. In Belgium this is defined as the labour carried out between eight in the evening and six in the morning. Recent figures from Steunpunt Werk show that only 3% of Belgian employees carry out night-time work.³ This percentage is strikingly lower than in neighbouring countries: in the Netherlands 9.3% work at night, while in the UK it’s 6.3%. In cities such as London, where there are many statistics available regarding the night-time economy, the percentage is increasing exponentially,

- 1 ARUP, “Cities Alive: Rethinking the Shades of Night”, 2015, p.13
- 2 VAN LIEMPT, Ilse, VAN AALST, Irina en SCHWANEN, Tim, “Introduction: Geographies of the Urban Night”, Urban Studies, October 2014
- 3 BAERT, Denny, “Belgen blijven bij minst flexibele werknemers van Europa, alleen weekendwerk zit wat in de lift”, ‘VRTNWS’, 6 August 2019

accounting for as much as a third of all employees.⁴ Even more remarkably, up to a third of these night-time workers in London are from BAME (Black, Asian or Minority Ethnic) backgrounds. Compared to day workers, there are almost twice as many night workers earning below the London Living Wage. There is a sharp edge to the night economy: who can afford to play and who must work to make ends meet?

In some parts of the world the market for night-time employment is growing significantly faster than the market for daytime employment. Mobility is a good barometer of this: the City of London found, for example, that half of all night-bus travel was for employment purposes, and that the largest growth in the use of public transport was between ten in the evening and seven in the morning. Many companies are operating more and more on a 24/7 basis, necessitating a solid urban transport network to get their workers to their locations.

Night work is nothing new, especially since the Industrial Revolution, when artificial lighting made it possible to keep people working longer. The difference with today is the increased digitisation of a globalised world. As essayist Jonathan Crary writes in his already-iconic book *24/7: Late Capitalism and the Ends of Sleep*, there is no moment, place or situation in which one cannot shop, consume or exploit.⁵ The notion that everything is always possible touches every part of our personal, social and professional lives. It is a realisation of the dream of the (late-)capitalist system to never have to stop production or consumption, but rather to allow them to flow into each other infinitely. Time is indeed money, and time can no longer be spent on “doing nothing”; it has become too expensive not to profit from it, to paraphrase the artist Jenny Odell.⁶ However, this hyperactivity ignores the responsibility that people take on when they choose to be complicit in this system and is driven by artificial desires that can never be satisfied. The division of the 24-hour rhythm into a life by day and a life by night is coming under great pressure from our non-stop, 24-hour society and “the incontestable priority of getting, having, owning, coveting, envying,

all of which inflames the restlessness of the world, operating without pause.”⁷

All this refers only to the official, legal economy. The night-time is the time favoured for the illegal economy: drugs, prostitution, the smuggling of contraband, gambling, restaurants and shops serving as covers for illegal (or at least sketchy) practices. Such activities may flirt with the limits of legality, but that doesn't make them any less profitable.

In some places and for some people, these clandestine activities, combined with the occasional nuisance caused by revellers, contributes to a feeling of being unsafe in the city at night. And this is on top of the fact that the darkness of the night is already associated with danger and fear. The concern arising from these factors has resulted in new forms of surveillance and preventive measures, such as CCTV and ID (card) scanners at clubs. In this way, the “undesirables” are expertly excluded. Everyone behaves according to the social codes of the (local) government, police, and public health service, which are prescribed with a view to safeguarding the well-being of each individual and group (and encouraging spending, of course).⁸ Ironically enough, this approach often has the opposite effect. Historian Bert De Munck calls this the “prosthetic paradox”: the more surveillance technologies

- 4 GLA Economics & Mayor of London, “London at night: an evidence base for a 24-hour city”, <https://bit.ly/2wYyAQp>; London Night Time Commission, “Think Night: London's Neighbourhoods from 6pm to 6am”, <https://bit.ly/38cITC1>
- 5 CRARY, Jonathan, ‘24/7: Late Capitalism and the Ends of Sleep’, Verso, 2014, p. 30
- 6 ODELL, Jenny, in: COOK, Sarah, ‘24/7: A Wake-up Call for our Non-Stop World’, Somerset House Trust, London, 2019, p. 13
- 7 CRARY, Jonathan, in: COOK, Sarah, ‘24/7: A Wake-up Call for our Non-Stop World’, Somerset House Trust, London, 2019, p. 137
- 8 VAN LIEMPT, Ilse, VAN AALST, Irina and SCHWANEN, Tim, “Introduction: Geographies of the Urban Night”, *Urban Studies*, October 2014

that appear on our streets, the more anxious people feel.⁹ In addition to this, more and more people are becoming aware of their right to privacy, something that seems hard to reconcile with these technologies.

There seem to be two opposing ways of dealing with the convergence of leisure, labour, the (illegal) economy and (un)safety in the city at night. In some places the urban nightlife is encouraged, with the ultimate goal of cultivating a marketable 24/7 city. In other places, the nightlife is becoming more strictly regulated, sometimes leading to the dimming of the city's lights, both literally and figuratively. A combination of the two approaches is also possible. There is a constant negotiation taking place in cities regarding how their nightlife is to be regulated. Besides, the urban night-time and its economy have recently become the subject of intense debates, some of which can be enriching, but others of which overlook the real, slower developments unfolding in cities.

It is these connections and sensitivities that the artworks in the exhibition 'Daily Nightshift' question, respond or refer to. The combination of works in the spatial landscape of the exhibition tells a story about how the urban night is used, experienced and regulated today. Every day, every night, shift after shift.

The exhibition 'Daily Nightshift' is the result of a collective project. The project began in May 2019, when a broad range of people living and/or working in Antwerp, including representatives of various organisations, were invited for a workshop at Kunsthall Extra City. The goal was to come together and reflect, across our various disciplines, and to build a bridge between what was going on in the art world and what was going on in the city of today. We assessed the urgent themes of today's cities. These would go on to serve as inspiration for Kunsthall Extra City's artistic programme in the future. The theme of 'nightlife' was chosen for this first exhibition of 2020.

9 DE MUNCK, Bert, "The Prosthetic Paradox", 'Angst & Ruimte / Fear & Space', NAI Publishers, Rotterdam, 2004, pp. 8-15

In this brochure you can find more information about each artwork. The exhibition follows a fixed route; in this brochure the artists appear in the order you will encounter them in the space. The numbers assigned to the artists in the following pages correspond to the numbers on the labels in the exhibition.

OUTSIDE

(in the vitrines/on the facade of the building)

1. Pascale Marthine Tayou
2. Frederik Lizen
3. Mathew Kneebone

INSIDE

4. Dennis Tyfus
5. Kader Attia
6. Fiona Connor
7. Oriol Vilanova
8. Klara Lidén
9. Lieven Martens & Simon Van Honacker
10. Karl Philips
11. Alexander Deprez
12. Melanie Manchot
13. Danilo Correale
14. Sam Meech
15. Jos Jansen
16. Ann-Sofi Sidén
17. Olivier Goethals

1. Pascale Marthine Tayou

'Open Wall', 2010

In his practice, Pascale Marthine Tayou takes an intuitive approach to everyday materials. He transforms objects such as plastic bags, tree branches, or chalk into sculptures and immersive installations. By framing banality in its essential form, a playful spontaneity pervades the work, yet simultaneously asks fundamental questions about the place of each individual in the global village that our world has become. Tayou addresses the ways in which we assign value to things, and in which we develop a national, geographic, and emotional identity in times of ongoing mass consumption, often by principles of accumulation. He forges gripping connections between history, traditions and culture on the one hand and contemporary issues such as migration, poverty, pollution and waste on the other. His comprehensive body of work makes for a vivid interpretation of the importance of exchange and encounter between communities that both differ and are very much alike at the same time.

The work 'Open Wall' is in a similar sense a simple gesture that carries multiple meanings. Composed of electroluminescent and neon signs, reading "open" in different languages and picked up around the world, the work illustrates some of Tayou's characteristic concerns. The word "open" sounds like an injunction, as well as an invitation. Hence, the signs could be read as both a critique and an embrace of the cultural diversity in a globalized world. Moreover, the work is presented in this exhibition in one of the building's vitrines facing the street. In this context, 'Open Wall' also refers to the original locations of the neon signs, and feeds into the idea of a society that is open for business 24/7.

Pascale Marthine Tayou (b. 1966, CM) lives and works in Ghent and Yaoundé.

2. Frederik Lizen

'Star Kebab', 2016

'Untitled', 2020

By day, Frederik Lizen works at an auction house, where art objects are given a second lease of life. By night, as Enpleinpublic, he breathes new life into wooden enclosures and construction-site panels throughout the city by painting them.

The artist provides the works with associative and humorous texts that attest to his critical reflection on the socio-economic state of affairs in today's society. His works are ever-evolving and sometimes inaccessible due to factors such as the time of day, weather conditions, painting works and vandalism. Photos of his in-situ works are collected on the Instagram profile 'Enpleinpublic'.

The exhibited work 'Star Kebab' was part of an ambitious composition titled 'STAY COOL, stay -2°C', which was previously visible in the public space. The panel depicts a familiar nightlife fixture: one of the many kebab shops that, with their unique neon and fluorescent lighting aesthetic and late opening hours, are a metaphorical beacon in the urban night.

For 'Daily Nightshift', Kunsthal Extra City invited the artist to make a new, site-specific work on the facade of the building. He realised the work nocturnally at a previously undisclosed time.

Frederik Lizen (b. 1986, BE) lives and works in Antwerp.

3. Mathew Kneebone 'Singing Light', 2020

Mathew Kneebone's practice touches upon various media, including drawing, electronics, text, sound and performance. His work is founded on research into the use of and uncertainties surrounding technology, often in combination with stories, myths and superstitions. By reinventing, reconfiguring or recontextualising certain technologies, he creates an ambivalent blend of history and present.

For the lion's share of the nineteenth century, public street lighting was the primary source of electric light. A common but undesired side effect of the type of arc lamp that was used for such lighting was a highly resonant hissing or buzzing sound emitted by electric sparks. In 1899 the English physicist William Duddell was tasked with resolving this problem. He discovered that the sound was created by the enormous heat produced by the sparks, which vibrated the surrounding air. To illustrate this phenomenon, he connected a keyboard to an electric lantern, which served as a speaker, and played 'God Save the Queen' before the London Institution of Electrical Engineers. This performance is considered one of the first instances of electronically produced music.

In homage to Duddell, Kneebone has installed a modified street light on the facade of Kunsthal Extra City as a sound sculpture. The work is a new addition to his 'Singing Light' series, which draws inspiration from Duddell's discovery. At fixed intervals and with electricity alone, the lamp will flicker and create sound that refers to qualities within malfunction, noise and even techno.

Mathew Kneebone (b. 1982, AU) lives and works in San Francisco.

4. Dennis Tyfus 'Satisfaction', 2016

Dennis Tyfus is a Belgian visual artist, radio producer, musician and publisher. Tyfus's artistic practice is characterised by its lack of consistent characteristics. In addition to a predilection for drawing and language, his oeuvre consists largely of forays into different media, themes, activities and collaborations. He usually avoids giving any explanation for his works so as to safeguard their appeal.

In the video work 'Satisfaction', made in cooperation with Sasja Van Walle and Wout Hermans, Tyfus is depicted as a fixture of the nightlife scene. He poses as a popular DJ who confidently proffers the music of others to entertain partygoers, who dance themselves into a state of ecstasy. The video depicts one of Tyfus's characters, whom the artist brings to life on, among other platforms, his weekly radio plays on Radio Centraal, his self-portrait series 'Up- and Downgrades' and his occasional nights out – a time when the hard work of the daytime becomes a distant memory.

Dennis Tyfus (b. 1979, BE) lives and works in Antwerp.

5. Kader Attia

'Untitled (Skyline)', 2007

Kader Attia grew up in Paris and Algeria. His experience with these different cultures is strongly reflected in his artistic practice. In his sculptures, installations, photos and films he explores the far-reaching effects of modern Western cultural hegemony and colonisation on non-Western communities, identities and histories.

Consistent with this, the work 'Untitled (Skyline)' can be understood as a phantasm. The installation offers a night-time view of an idealised Western metropolis where progress and modernisation are supposedly taking place. But this magnificent mirage is no more than that, for it conceals the difficulties inherent to metropolitan life. This subtle criticism of the illusory character of the skyline is also to be found in the materials used: the buildings are in fact discarded refrigerators painted black and covered with reflective tiles.

The work is an invitation to think about urban architecture, which governs not only the appearance or perception of the city, but also how its residents cohabit it. The installation thereby functions as a caesura in the exhibition: as a beginning and an end, it defines the rhythm of the visitor's trajectory. It forms, as it were, a *mise-en-scène*, a backdrop for the nocturnal tensions brought about in 'Daily Nightshift'.

Kader Attia (b. 1970, FR) lives and works between Berlin and Algiers.

6. Fiona Connor

'Closed Down Clubs', 2017-2018

Fiona Connor's practice straddles the disciplines of architecture and sculpture. She is interested in how, by and for whom objects are made, as well as the behaviour they elicit. Noticeboards, water fountains and park benches are often overlooked but tell us something, on a microcosmic scale, about local histories and communities. Connor studies these objects almost obsessively in order to make faithful replicas of them. In this way, she not only blurs the boundaries between mass-produced and hand-made products, she also questions the status of the art object by presenting these ostensibly banal duplicates in an exhibition context.

For the series 'Closed Down Clubs' Connor made precise copies of the doors of six clubs and shops, capturing the moment that they were forced to close for good. Drawing on her meticulous documentation and by means of silkscreen printing and various sculptural techniques, she produced all the doors and the associated flyers and tags shown here. The sculptures bring the visitor closer to the identity of the locations to which they refer. They spark reflection on what might have happened behind these closed doors: who was (permitted to be) behind them and who stayed out. Though the doors have been stripped of their original function, they retain their meaning as obstacles or better yet, boundaries.

Connor continues to add sculptures to the 'Closed Down Clubs' series, creating an expanding archive of lost places and the communities that felt at home in them; a collection of memorials. At the same time, her process records the trend towards a stricter regulation of the nightlife in cities across the globe. This restrictive movement is in striking contrast with the recent trend of "24/7 city marketing", in which a dynamic nightlife offering is just as important to the image of the city as its cultural heritage or bustling economy.

Fiona Connor (b. 1981, NZ) lives and works in Los Angeles.

7.

Oriol Vilanova

'If night was a color', 2017-ongoing

Postcards became immensely popular in the late nineteenth century with the introduction of paid leave and the rise of mass tourism. They depicted local sights and attractions and hence met the demand of tourists for souvenirs from their holiday destinations. At the same time, they were an ideal means for cities to immortalise and spread their image. Millions of postcards have since been in circulation.

Artist Oriol Vilanova has been collecting postcards from all over the world for over 15 years. At his apartment in Brussels, Vilanova carefully categorises the postcards and later transforms them into mentally and visually stimulating installations. These installations are site-specific in terms of both their theme and scale. For 'Daily Nightshift' the artist has created a 27m² installation consisting of postcards of monuments and cityscapes illuminated at night. As overwhelming as the scale may be, Vilanova's intention is not simply to create a spectacle. Rather, with his architectural collage he seeks to show the multiplicity yet also the similarity of the postcard images. The installation invites us to take a longer look at this colourful and poetic inventory of illuminated world monuments.

It only became possible to illuminate the depicted sites thanks to the technological developments of the twentieth century. Since the advent of city illumination, the night-time appearance of cities across the globe has changed and their illuminated attractions have been used to promote the "city at night". These postcards in turn seek to commercialise the authentic experience of the city in the night-time.

Oriol Vilanova (b. 1980, SP) lives and works in Brussels.

8.

Klara Lidén

'The Myth of Progress (Moonwalk)', 2008

Swedish artist Klara Lidén was trained as an architect and her performances, films and installations attest to her interest in public space. She pays special attention to how we move through and physically re-appropriate the built environment.

In her video 'The Myth of Progress (Moonwalk)', Lidén can be seen from different perspectives, slowly "moonwalking" through the streets of Manhattan (New York). Lidén moves through abandoned concrete environments and crosses junctions as cars pass her by. A certain tension arises at the sight of a woman alone in desolate, seemingly unsafe places at night with scarce street lighting.

The moonwalk, a dance technique whereby the dancer makes a forward-walking movement while actually gliding backwards, became world-famous in the 1980s as a result of Michael Jackson's performance of it. The rather playful image of the moonwalk contrasts sharply with the reference Lidén makes in this piece: 'The Myth of Progress' refers to the 1932 article of the same name by David Eder Montague, in which he states that philosophers, politicians and scientists agree that progress is inevitable. In its enigmatic way, Lidén's film casts doubt on this proposition. Her nocturnal walk through the streets of New York takes on an almost apocalyptic character, which is emphasised by a melancholic piano melody.

Can we really call the development of a city that never sleeps "progress"? Or are we moving more and more towards the abyss as we realise the ideals imposed by our Western, neoliberal society?

Klara Lidén (b. 1979, SE) lives and works between Berlin and New York City.

9. Lieven Martens & Simon Van Honacker

'Night pieces', 2020

As a conceptual composer, Lieven Martens always succeeds in exploring exotic new horizons through his music. Going by the name Dolphins into the Future and, recently, Lieven Martens Moana, he conjures poetic imagery, drawing on an extensive palette of recording techniques. He met Simon Van Honacker about a year ago. This year Van Honacker is finishing up his studies in Media Art at the KASK in Ghent. His practice has evolved more and more towards sound and radio, which has resulted, among other things, in the project 'Observations in Flanders', a series of sound recordings collected at folksy, typically Flemish locations. Martens and Van Honacker both have extensive sound databases at their disposal, comprised largely of self-made field recordings.

For the exhibition 'Daily Nightshift', the two artists are pooling their source material for the first time to create new work. They have combined a number of their existing recordings with newly recorded material to create an hour-long composition that makes the night palpable in all its facets. By bringing together sounds from all over the world, Martens and Van Honacker hope to have created the universal sound of the city at night.

The sound installation creates a new mental space. To reinforce this feeling, the artists chose a closed-off room with little light, such that the focus of the visitor is shifted to the sensory experience of sound. The sounds are diffused through an acousmionium; a system that uses sixteen speakers to refine the listening experience. The work allows us to experience the urban night in an almost meditative way.

Lieven Martens (b. 1981, BE) lives and works in Antwerp. Simon Van Honacker (b. 1994, BE), lives and works in Ghent.

10. Karl Philips

'Vending Systems', 2016

The public space as a confluence of societal extremes (rich and poor, mainstream and underground) plays an important role in the practice of the Belgian artist Karl Philips.

In contrast with Philips' previous work, 'Vending Systems' is not a functional installation but a sculpture. The work is an assemblage of three vending machines (for sweets, soft drinks and coffee) standing alongside each other in a welded cage. On top of the machines, still within the cage construction, are a pillow and a mattress large enough to accommodate a full-grown person.

By combining these elements Philips has made a sort of "survival module" intended for someone who, with no fixed place to sleep, must seek refuge in the city at night. But the protected bed and provided survival resources appear, on closer inspection, to offer a poor solution. The cage is neither rain- nor windproof and the vending machines are filled with unhealthy products. Furthermore, there is a thin line here between shelter and confinement, leading us to ask: whose safety is being protected? The title 'Vending Systems' is also bleak: perhaps more important than protecting those in need is the perpetuation of the system that marginalises them. With minimal assistance being offered, the division of society into winners and losers remains unchallenged.

The work also tells us something about the system of continuous gratification in which we find ourselves. The food and beverage machines become a symbol of how human needs are catered to 24/7. The question remains as to whether these are genuine needs or rather desires that can never be satiated in a non-stop society.

Karl Philips (b. 1984, BE) lives and works in Belgium.

11. Alexander Deprez 'Untitled', 2016

Alexander Deprez is a photographer and filmmaker who graduates from the LUCA School of Arts in Ghent this year. His photos offer an unfiltered, voyeuristic insight into his private life. Deprez became known for his autobiographical series 'NN', a document – free of reserve or judgement – of his life with his wife Nathalie. The raw and sincere approach to (analogue) photography exhibited in this series is also characteristic of his work in general.

For the exhibition 'Daily Nightshift', two images were printed on large scale. One shows explicit drug use, a vice that undeniably goes hand-in-hand with nightlife. For some, the intoxication brought about by drugs is a means of letting go of their daily grind. On top of that, the dealing of drugs is also a significant part of the illegal economy that flourishes at night.

The contrasting bouquet of red roses emanates an entirely different atmosphere. Despite the romantic cliché that the photo invokes, it could also refer to the somewhat sketchy rose peddling that can be observed at bars in the night-time.

Just as ephemeral as the moments captured in these images are the brief glimpses of evenings out that are provided by the slide projector. Sometimes unflattering and uneasy, sometimes unbelievably euphoric, these photos embody an unforced honesty. They testify to the openness and vulnerability with which an intimate, close-knit group approach the "jolie laide" that is life.

Alexander Deprez (b. 1995, BE) lives and works in Ghent.

12. Melanie Manchot 'Dance (All Night, Paris)', 2011

Melanie Manchot's work takes the form of photographs, videos or films, usually following long periods of dedicated research and occasionally linked with performative collaborations. Central to her work is the tension between the individual and the collective, the intimate and the public, the known and the unknown, the body and the space. Her projects often begin with choreographed, staged situations, which serve to temporarily unite strangers. The result of these propositional events is never a foregone conclusion: people have a choice of whether and how to interact in the given context. With her keen observational skills, Manchot captures the interpersonal behaviour that arises in a shared space. She powerfully conveys the fragile yet necessary social balance in which dialogue and exchange are so crucial.

All this comes together eloquently in the video work 'Dance (All Night, Paris)'. The video is a recording of a performance that took place at Nuit Blanche 2011 (a night-time exhibition in the public space in Paris). For this performance, a school playground became the setting for an encounter of different groups of amateur dancers, each occupying the space according to their own sequence of movements, and to their own music that only they could hear through their headphones. The meeting was orchestrated, the outcome was not. As it turned out, the groups became aware of each other in the space, without any prior discussion or practice. Each person was able to celebrate their individuality in the moment as part of the collective whole; dissonance existed side by side with harmony.

The performance took place at night, a time traditionally associated with dancing, partying and excess. The work underscores how dance can forge strong connections between people and communities, across all cultures.

Melanie Manchot (b. 1966, DE) lives and works in London.

13. Danilo Correale 'The Unsleep', 2019-2020

In his photographic work, films and installations, Danilo Correale analyses fundamental aspects of human behaviour, such as sleep and the contrast between free time and working hours, which are influenced by the (late) capitalist economic model.

Correale presents a new version of his work 'The Unsleep'. The work is inspired by the eponymous, dystopian sci-fi novel by Diana Gillon, which describes a society hunted by eternal wakefulness, achieved through the use of a drug, imposed on the world's population by a central government. For his project, Correale spent two months in Mumbai, Bangalore and Manila, where people routinely toil through the night in front of computer screens, carrying out work for Western companies. These Business Process Outsourcing (BPO) companies are headquartered in the United States, Europe or Australia, but offshore their company processes to workers on the other side of the world. However, by flooding these local economies in this way, Western BPOs are conditioning large parts of the working population to live and work in step with a different time zone. Correale calls it chrono-imperialism: it is no longer necessary to physically occupy a country, if you can control its time and economy.

The correlation between productivity and the extension of working hours is a crucial part of capitalist ideology. The ultimate dream is a model of production that operates day and night, regardless of the negative effects it may have on social relationships and moments of rest. In fact, these moments of social contact and "downtime" can themselves be embedded in the logic of production, for example by social media registration or other apps used to collect and monitor biodata (such as sleep information). Correale's photos are presented using systems for mounting architectural plans, as if they were a deconstructed book, or blueprints for today's society.

Danilo Correale (b. 1982, IT) lives and works between New York and Naples.

14. Sam Meech 'Punchcard Economy', 2013

Sam Meech's projects explore the ways communities respond to digital media, ideas and the public space. More specifically, in his practice he investigates the role of analogue technologies in an increasingly digital world and how the two can be combined in both the production process and end result.

These interests are interwoven throughout 'Punchcard Economy'. For this work, freelancers, predominantly from the digital, creative and artistic sectors, were invited to log their working hours on a website. 116 participants contributed 221 weeks of data. The resulting work patterns were then encoded, manually and with computer assistance, before being translated into knitting patterns. Every hour worked outside of the traditional eight-hour working day was expressed as an inverted stitch, the equivalent of a digital glitch or anomaly. The design incorporates the text from a nineteenth-century banner used during protests for better working conditions: "8 hours labour, 8 hours recreation, 8 hours rest". With support from knitting tutor Iris Cooper, Meech realised the large textile work over 3 weeks, using a domestic knitting machine. Domestic knitting machines, produced since the 1950s, brought the factory into the home, with mechanical models from the 1970s using punchcard patterning, whilst later electronic models can still be hacked.

As well as referring to the history of the textile industry in the northwest of England, 'Punchcard Economy' also succeeds in reconciling traditional techniques with digital technology. The resulting work calls into question the relevance of an eight-hour working model in today's society. The nineteenth-century banner to which Meech's work refers was part of the 8 Hours Movement led by the British socialist Robert Owen. This campaign successfully fought for a fair daily balance of work, recreation and rest, leading to the forty-hour workweek. However, it would seem that in the current context of digitisation, zero-hour contracts

and flexible working, the boundaries between productive and recreational time are becoming blurred. With work bleeding into private time both day and night, Owen's ideal seems strikingly far off.

Sam Meech (b. 1981, UK) lives and works in Montréal.

15. Jos Jansen 'Battlefields', 2015 'Faceless Bosses', 2019

Jos Jansen first studied psychology before going on to pursue documentary photography and film. This background resonates in his artistic projects, in which the primary focuses are the production of images and the psychological or philosophical exploration of the relationship between people, nature, science and technology.

In his series 'Battlefields', from which one photo is shown here, Jansen calls into question the ubiquitous smartphone touchscreen as a portal to anything and everything. The choreography of greasy fingers is abstracted almost completely due to the large scale of the black-and-white image, but the traces of swipes and taps can still be recognised on the flat surface.

The touchscreen meets our insatiable need to be connected day and night, wherever we may be. Our interactions with this surface in the real world set in motion a series of processes in the virtual world, which in turn have consequences in the real world. This 'behind the screens' also features in the artist's new project 'Faceless Bosses', which takes a critical look at the digital platform economy.

At any given moment there are Uber drivers prowling around, waiting for taps on a screen to be translated into a notification that will signal their next fare. These drivers are guided and gathered by intrusive algorithms. Their instructions are based on addictive game mechanisms and historical behavioural experiments carried out on doves by American psychologist B.F. Skinner. Hence, the work's audio alternates between the voice of Skinner whilst performing behavioural manipulation and fragments of a training video for Uber drivers.

The promise to be able to work with complete freedom and flexibility often contrasts harshly with the sobering reality that one must work up to 18 hours straight in order

to participate in this profit-maximising economic model. The traditional difference between productive time throughout the day and free time at night is eroded by such new technological developments. Their ease of use comes at a cost; the extent of that cost and who it is that must ultimately bear it are questions that remain to be answered.

Jos Jansen (b. 1951, NL) lives and works in Waalre.

16. Ann-Sofi Sidén

'Sticky Floors (Lunch to Last Call)', 2014

Ann-Sofi Sidén started out in painting before expanding her practice to include sculpture, film and performance, in combination with in-depth, in-situ research. The recurring themes of her multifaceted oeuvre are, among others, control, vulnerability, violence, madness and surveillance. She also incorporates various personas, perspectives and voices in her works, at times using herself as a protagonist while exploring the urban versus the rural, the set ways of aristocracy as well as the inner logics of a hotel or a cultural institution.

For her video installation 'Sticky Floors', Ann-Sofi Sidén draws on 24 hours of her own video footage mixed with that of the surveillance system at Costello's Tavern, an iconic Irish pub in Limerick. The place is run by the Costello family since the late 1970s and remains open longer than other pubs in the area. Viewing Sidén's almost two-hour-long edit, one bears witness to daily life in all its moments of varying significance: the cleaning lady arrives, the family welcomes the usual lunch clients, the clientele changes gradually from the old regulars to young people out for a drink and a laugh, a couple stand outside arguing, someone falls down the stairs. Social tensions bubble to the surface. At night people are able to show a different side of themselves. Behind the closed doors of cafes and pubs, moments of intimacy are shared and they can escape the everyday. The night promises release and freedom.

The set up resembles a profane altarpiece dedicated to a variety of scenes played out inside and outside the pub. The nine video screens are presented surrounded by objects specific to the pub location – beer glasses and serving trays. As a whole, in silence, the piece contemplates the feeling of being subdued in the economic and social reality of a small town.

Ann-Sofi Sidén (b. 1962, SE) lives and works in Stockholm.

17. Olivier Goethals

'LOOP', 2020

There is an inescapable directness to the architectural and artistic work of Olivier Goethals. His drawings, objects, films and installations arise from a deep interest in spatiality and draw on his observation of natural and societal patterns. While his large-scale spatial installations sometimes serve as carriers for exhibitions, each one of them remains autonomous, a work in its own right that leaves its impression on the whole.

Such is the case in 'Daily Nightshift', for which Goethals has developed an intervention in the existing architecture of the industrial building. As a result of his infrastructural adjustments and the addition of new walls and a second staircase, visitors are forced to follow a fixed route through the exhibition. The path is circular, a seemingly endless loop that brings visitors approaching the end of the exhibition back to the beginning. Goethals' concept was incorporated into the exhibition early on in the design process as a conscious intervention referring both to the continuous transition from day into night and the 24/7 cycle of production and consumption in which increasingly more people find themselves enmeshed.

The exhibition space has also been significantly darkened. The combination of this with the narrow passageways and sharp corners creates a disturbing, shadowy atmosphere, comparable with that of dark alleyways at night.

This all-encompassing installation provides a remarkable way to present the other works as well as an exceptional experience of both the exhibition and the otherwise-familiar building.

Olivier Goethals (b. 1980, BE) lives and works in Ghent.

KUNSTHAL EXTRA CITY STAF /
STAFF 'DAILY NIGHTSHIFT'

artistiek & productie / artistic &
production Eline Versteegen
financiën & beleid / finances &
policy Simon Smessaert
bemiddeling & rondleidingen /
mediation & tours Ine Vermeulen
communicatie / communication Mara
Matthyssens
assistentie & administratie /
assistance & administration Joke
Desmet
techniek / technician Gary Leddington
productie-assistentie / production
assistance Manon Bolssens
stagiair bemiddeling & productie /
intern mediation & production Alan
Özdemir
onthaalmedewerkers / front-of-house
staff Nikita Arts, Alan Özdemir, Frederik
Poisquet

FREELANCE MEDEWERKERS / FREELANCERS

installatieteam / installation
team Valentin Cernat, Kris Cuyllits,
Baldvin Einarsson, Daan Gielis, Valgerdur
Sigurdardottir & Eleanor Wright
vormgever / designer Jef Cuypers
website Studio RGB
gidsen / guides Roxane Lieckens & Alan
Özdemir
fotografen / photographers Mark
Rietveld, Tomas Uyttendaele
Extra FIKA Café Annelies Wuyts, Sofie
Wuyts

BROCHURE

teksten / texts Simon Delobel & Eline
Versteegen
redactie / editing Mara Matthyssens
vormgeving / design Jef Cuypers
vertaling / translation Jonathan
Beaton

MET DANK AAN / SPECIAL THANKS

De Raad van Bestuur van Kunsthal Extra City. /
The Members of the Board of Kunsthal Extra City.
De kunstenaars en alle medewerkers aan de
tentoonstelling en het publiek programma. /
The artists and team working on this exhibition
and the public programme.
Philip Aguirre, Lotte de Voeght, Adinda Van
Geystelen en de deelnemers aan de workshop
van 8 mei 2019. / Philip Aguirre, Lotte de
Voeght, Adinda Van Geystelen, and the
participants of the workshop of 8 May 2019.

019, Gent / Ghent; Filmmagie,
Antwerpen / Antwerp; Galleria Continua;
Galerie Barbara Thumm, Berlijn /
Berlin; Galerie Neu, Berlijn / Berlin;
MARQUISE; Mu.ZEE, Oostende / Ostend;
Prospekta/Stad Antwerpen Erfgoeddag;
Somerset House, Londen / London;
Toneelhuis, Antwerpen / Antwerp; Urban
Studies Institute, Antwerpen / Antwerp;
Whitworth Gallery, Manchester.
Ampli, AMS Digital, Art & Exhibitions
Services, Daddy Kate, Eidotech,
Eurabo, Freighters & Craters, isler & isler,
Kleurenfelix, Milo-Profi, RVL paints,
Showtex, Van Eck.

Eikelstraat 29 / 2600 Antwerpen
do - za / Thu - Sat, 13:00-18:00 /
zo / Sun, 11:00-18:00
Ticket 5/3/1/0 euro
www.extracity.org

ACTIVITEITEN / ACTIVITIES 'DAILY NIGHTSHIFT'

GRATIS RONDLEIDINGEN OP ZONDAG / FREE GUIDED TOURS ON SUNDAYS
OM DE TWEE WEKEN OP ZONDAG / EVERY OTHER SUNDAY:
29.03, 12.04, 26.04, 10.05, 24.05, 07.06, 21.06, om / at 14:00

FILMMAGIE X 'DAILY NIGHTSHIFT'

vijfdelig filmprogramma samengesteld door tijdschrift Filmmagie /
five-part film programme curated by magazine Filmmagie
om de drie weken op woensdag / every third Wednesday:
25.03, 15.04, 06.05, 27.05, 17.06, om / at 20:00

URBAN STUDIES INSTITUTE X 'DAILY NIGHTSHIFT'

lezingenreeks in samenwerking met het Urban Studies Institute van de
UAntwerpen / lecture series in collaboration with the Urban Studies
Institute of UAntwerp
02.04, 30.04, 04.06, om / at 19:30

ARTIST TALKS

artist talks met kunstenaar(s) uit de tentoonstelling gemodereerd door
Simon Delobel / artist's talks with artists from the exhibition moderated
by Simon Delobel
09.04, 11.06, om / at 19:30

BENJAMIN VERDONCK, 'WALDEINSAMKEIT'

miniaturtheatervoorstelling in samenwerking met Toneelhuis en
Erfgoeddag / miniature theatre in collaboration with Toneelhuis and
Erfgoeddag
25.04 om / at 19:30, 20:15 en / and 21:00 (duur voorstelling / duration
show 15')

PERFORMANCE NIGHT

performance in het kader van Antwerp Art Weekend / performance as part
of Antwerp Art Weekend
15.05 om / at 20:00

KORTFILMAVOND 'DAILY NIGHTSHIFT' / SHORT FILM NIGHT 'DAILY NIGHTSHIFT'

artistieke kortfilmavond met nagesprek / artistic short film night with
aftertalk
20.05 om / at 19:30

ALLNIGHTER

de expo blijft gedurende midzomernacht open, met extra screenings en
performances /
the exhibition remains open throughout midsummer night with extra
screenings and performances
20.06 van / from 18:00-06:00

DE CLEENE DE CLEENE, 'PUBLIC OBSERVATORY - TOWARDS CIVIL DUSK'

sterrenwacht op het dak / observing the night sky from the roof
27.06 om / at 21:30

>> Check onze website extracitykunsthall.org voor meer informatie. / Check
our website extracitykunsthall.org for more information.